

Rynek pracy województwa pomorskiego w 2010 r.

Rok 2010 można uznać za okres stopniowego stabilizowania się sytuacji gospodarczej w regionie, w tym na rynku pracy.

Od stycznia do grudnia 2010 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego odnotowano szereg pozytywnych zmian we wskaźnikach charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województwa pomorskiego m.in.:

- **Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

W 2010 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w województwie pomorskim 277,8 tys. osób, co wskazuje na wzrost o 2,9% w porównaniu do roku poprzedniego (w kraju wzrost wyniósł 0,8%). W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie wyniosło 243,9 tys. osób (o 4,4% więcej), w sektorze publicznym – 33,9 tys. osób (o 7,0% mniej). Zatrudnienie wzrosło m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 15,8%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 15,4%). Spadek zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0%) oraz w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 4,5%).

- **Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2010 r. wyniosło 3 388,40 zł i było wyższe o 2,6% od zanotowanego w 2009 r. (w kraju - 3 434,62 zł – wzrost o 3,3%).

- **Wzrost produkcji sprzedanej w przemyśle i wartości produkcji budowlano – montażowej**

Produkcja sprzedana w cenach stałych wzrosła w województwie o 14,3% (w kraju wzrost o 9,8%). Wzrost produkcji wystąpił głównie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją maszyn i urządzeń (o 32,5%), produkcją wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 24,5%) oraz w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 15,6%).

Wzrosła również **wartość produkcji budowlano-montażowej** w cenach bieżących o 2,2% w stosunku do wartości sprzed roku (zwłaszcza w przedsiębiorstwach związanych z budową budynków – o 6,5% oraz zajmujących się robotami budowlanymi specjalistycznymi – o 4,1%).

- **Wzrost sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe**

Sprzedaż detaliczna w 2010 r. wyniosła 16,9 mld zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem o 12,4%, zwłaszcza w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego, paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz włókna, odzieży i obuwia.

- **Wzrost obrotów ładunkowych w portach morskich województwa**

W 2010 r. obroty ładunkowe w portach morskich wyniosły 38,8 mln t i w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosły o 28,7% (w kraju wzrost o 32,0%). Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego stanowiły 65,2% obrotów ładunkowych w kraju.

- **Wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON**

Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON w województwie pomorskim w końcu grudnia 2010 r. wyniosła 260,2 tys., czyli o 4,4% więcej niż rok wcześniej. 97,0% podmiotów w regionie działało w sektorze prywatnym, w którym dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (74,5% ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w województwie). Najwięcej zarejestrowanych podmiotów działało w Gdańsku (25,1% ogółu), w Gdyni (13,6%) oraz w powiecie wejherowskim (7,4%); najmniej w powiecie nowodworskim (1,5%) i sztumskim (1,3%).

- **Niewielki wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia**

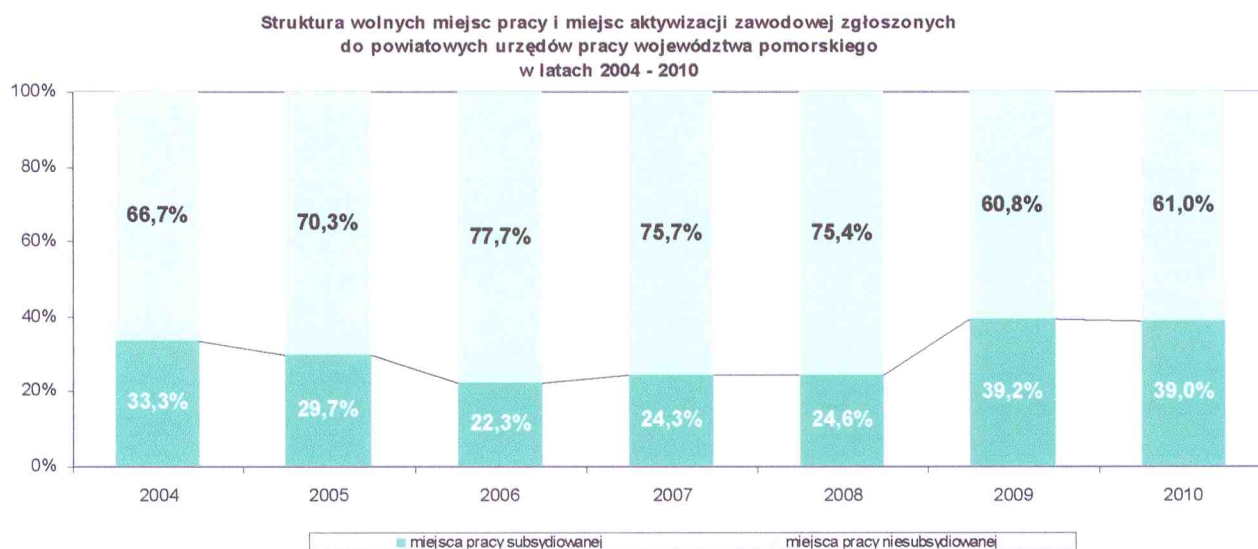
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego na koniec 2010 r. wyniosła 104,7 tys. osób. W stosunku do końca 2009 r. nastąpił wzrost o 4,4 tys. osób, tj. o 4,4%. W analizowanym okresie wzrosła też stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie z poziomu 11,9% do 12,2%, tj. o 0,3 pkt proc.

Ponadto w 2010 r. odnotowano:

- mniejszą liczbę mieszkań oddanych do użytkowania w województwie pomorskim - 11 792 mieszkania (spadek o 18,0% w stosunku do 2009 r.) oraz niższą niż przed rokiem ogólną powierzchnię użytkową wybudowanych mieszkań.
- **wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w kraju (inflacja)** - wyniósł 2,6% (wobec odpowiednio 3,5% w 2009 r.) i był wyższy od założonego w ustawie budżetowej o 1,6 pkt proc. Największy wpływ na ukształtowanie wskaźnika na tym poziomie miały wyższe ceny paliw.

Mimo tego, że w 2010 rok wkroczyliśmy obciążeni skutkami kryzysu gospodarczego z lat 2008 i 2009, a na rynek województwa wchodziły – wciąż jeszcze bardzo liczne – roczniki młodzieży, to udało się utrzymać liczbę bezrobotnych zasadniczo na niezmiennym poziomie. Było to możliwe m.in. dzięki: dużej skali inwestycji infrastrukturalnych realizowanych w województwie, utrzymującej się wśród przedsiębiorców Pomorza wierze w poprawę koniunktury gospodarczej oraz uruchomieniu działań interwencyjnych na rynku pracy finansowanych ze środków POKL i Funduszu Pracy przez Samorząd Województwa i samorządy powiatowe.

- W okresie od stycznia do grudnia 2010 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy województwa **61,5 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, tj. o 9,1 tys. (o 17,3%) **więcej** niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost ten wynikał ze wzrostu liczby miejsc pracy niesubsydiowanej o 17,8% (o 5,7 tys. miejsc) do poziomu 37,5 tys. oraz liczby miejsc pracy subsydiowanej o 16,5% (o 3,4 tys. miejsc) do poziomu 23,9 tys.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MGIP-01 i MPIPS-01.

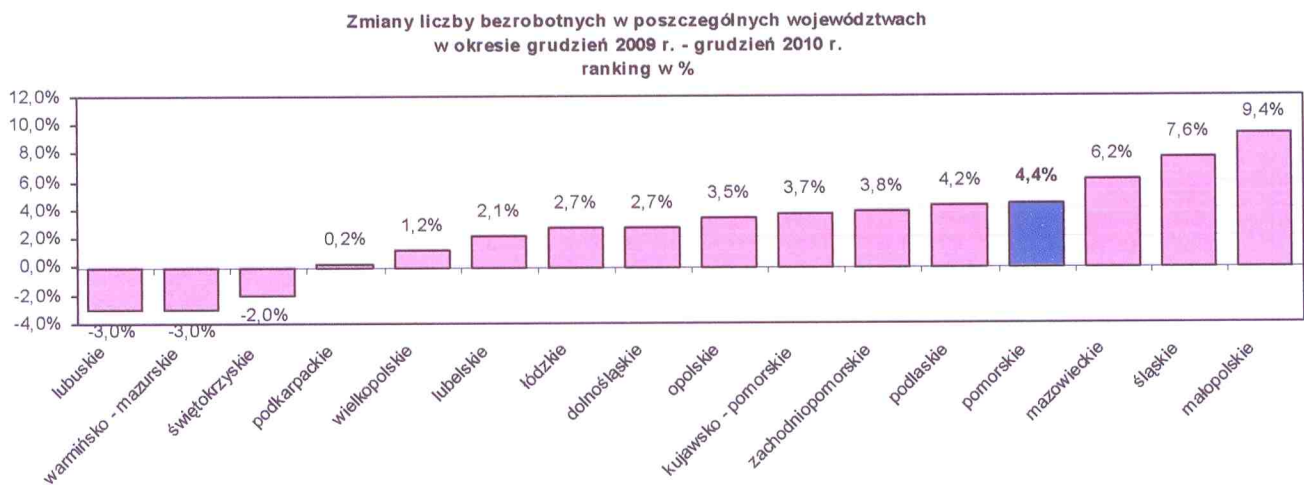
Od 2009 r. **udział miejsc pracy subsydiowanej** w ogóle wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej utrzymywał się **na poziomie bliskim 40%**. W 2010 r. udział ten wyniósł 39,0% i zmniejszył się o 0,2 pkt. proc. w stosunku do poziomu z roku poprzedniego. Udział miejsc pracy niesubsydiowanej wynosił 61,0%.

Wśród ogółu zgłoszonych w 2010 r. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej częściej niż co piąta oferta pochodziła z **sektora publicznego**. W jego ramach zgłoszono 13,8 tys. miejsc, tzn. o 0,6 tys. miejsc (o 4,1%) mniej niż w roku 2009. Tym samym udział ofert z sektora publicznego w ogóle ofert zmniejszył się o 5,0 pkt. proc. (z poziomu 27,5% do 22,5%).

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej pochodziło z sektora usług i handlu (65% ogółu zgłoszonych miejsc pracy) oraz przemysłu (20%). Biorąc pod uwagę sekcje PKD najwięcej miejsc pracy pochodziło z przetwórstwa przemysłowego, administracji publicznej oraz handlu i napraw. W sekcjach tych (poza administracją publiczną) liczba rejestrujących się bezrobotnych znacznie przewyższała liczbę zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

- W 2010 r. pracodawcy złożyli w PUP województwa pomorskiego 3,0 tys. oświadczeń o zamiarze powierzenia **pracy cudzoziemcom** zza wschodniej granicy (z Białorusi, Rosji, Ukrainy, Mołdawii i z Gruzji) bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (w tym 80,0% dotyczyło obywateli Ukrainy). Najwięcej cudzoziemców miało być zatrudnionych w budownictwie i pokrewnych (44,3%), w usługach domowych (12,1%) oraz w rolnictwie i pokrewnych (12,0%). W analizowanym okresie odnotowano o **14,7% mniej oświadczeń** niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Dodatkowo przez Wojewodę Pomorskiego zostało wydanych 2,4 tys. zezwoleń na pracę cudzoziemcom spoza UE (w 2009 r. 2,3 tys. zezwoleń), w tym najwięcej obywatelom z Chin (bez Tajwanu) – 1,0 tys. zezwoleń. Ponad połowa zezwoleń (57,0%) dotyczyła zatrudnienia dla robotników wykwalifikowanych.

- Liczba bezrobotnych** w końcu grudnia 2010 r. wyniosła w województwie pomorskim **104,7 tys. osób**. W stosunku do końca grudnia 2009 r. wzrosła o 4,4 tys. osób, tj. o 4,4% (w kraju w tym samym czasie liczba bezrobotnych wzrosła o 3,3%). W roku 2010 wzrost bezrobocia w województwie pomorskim był znacznie **niższy** niż rok wcześniej. W 2009 r. liczba bezrobotnych wzrosła o 32,5 tys. osób, tj. 47,9% - dynamika wzrostu była wówczas najwyższa w kraju.

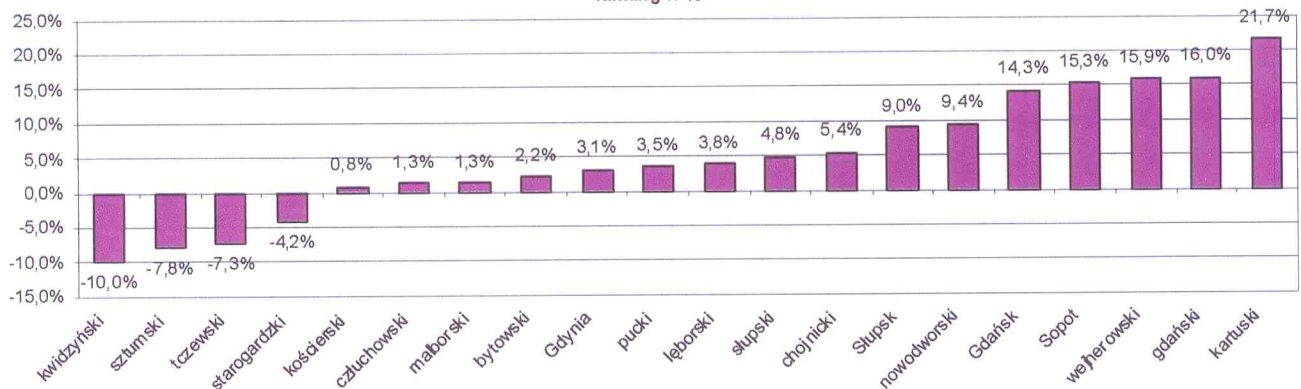
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01.

W 2010 r. względny wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 16 powiatach województwa pomorskiego, największy:

- w powiecie kartuskim o 21,7% (o 810 osób),
- w powiecie gdańskim o 16,0% (o 347 osób),
- w powiecie wejherowskim o 15,9% (o 1 161 osób).

Spadek liczby bezrobotnych odnotowano w 4 powiatach, największy w powiecie kwidzyńskim o 10,0% (o 455 osób).

Zmiany liczby bezrobotnych w poszczególnych powiatach
w okresie grudzień 2009 r. - grudzień 2010 r.
ranking w %

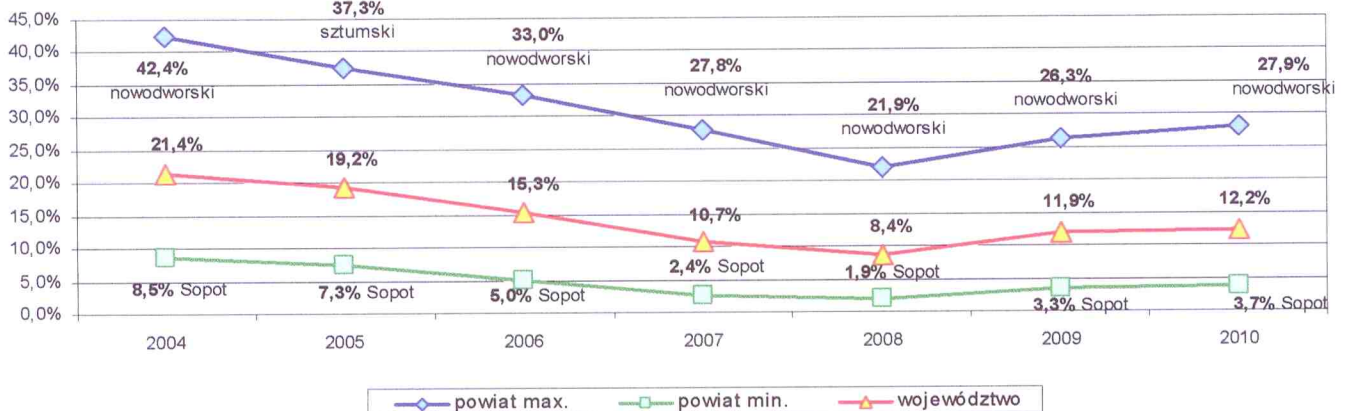
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01.

- W 2010 r. odnotowano niewielki wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie (o 0,3 pkt proc.). Na koniec grudnia 2010 r. stopa bezrobocia w Pomorskiem osiągnęła poziom **12,2%** i była niższa od krajowej o 0,1 punktu procentowego (w kraju stopa wynosiła 12,3%; wzrost o 0,2 pkt proc.).

W 6 powiatach województwa (bytowski, człuchowski, malborski, nowodworski, słupski, sztumski) stopa bezrobocia na koniec 2010 r. **przekraczała 20%**. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie **nowodworskim (27,9%)**, natomiast najniższą w **Trójmieście** (Sopot – 3,7%, Gdańsk – 5,4%, Gdynia – 5,4%).

Wskaźnik stopy bezrobocia w powiatach województwa pomorskiego charakteryzuje się przestrzennym zróżnicowaniem - **różnica między maksymalną a minimalną wielkością stopy bezrobocia w powiatach na koniec 2010 r. wyniosła 24,2 pkt. proc. (powiat nowodworski – 27,9% i Sopot 3,7%)**.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia rejestrowanego między powiatami województwa pomorskiego
w latach 2004-2010 (stan na 31 XII)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań GUS.

Analizując zmiany liczby bezrobotnych w 2010 r. w porównaniu do roku wcześniejszego wśród wybranych kategorii odnotowano przede wszystkim:

- wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych o 9,4 tys. osób, tj. o 29,2% oraz wzrost udziału tej kategorii osób w liczbie bezrobotnych ogółem o 7,6 pkt proc (z 32,1% w końcu 2009 r. do 39,7% w końcu 2010 r.);
- względny wysoki wzrost liczby osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (wzrost o 13,3%), osób niepełnosprawnych (wzrost o 8,9%) oraz osób powyżej 50 roku życia (wzrost o 7,9%);
- spadek liczby bezrobotnych osób z prawem do zasiłku o 3,2 tys. osób, tj. o 13,3%, zmniejszył się także udział tych osób w liczbie bezrobotnych ogółem o 4,1 pkt proc (z 24,2% do 20,1%);
- względny wysoki spadek liczby osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 13,2%, tj. o 0,4 tys. osób.

Wybrane kategorie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych		Wzrost/spadek		Udział w liczbie bezrobotnych ogółem		Różnica udziałów
	31.12. 2009 r.	31.12. 2010 r.	liczba	%	31.12. 2009 r.	31.12. 2010 r.	pkt proc.
kobiety	52937	55789	2852	5,4%	52,8%	53,3%	0,5
z prawem do zasiłku	24303	21075	-3228	-13,3%	24,2%	20,1%	-4,1
zamieszkali na wsi	45143	47295	2152	4,8%	45,0%	45,2%	0,2
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	6512	6591	79	1,2%	6,5%	6,3%	-0,2
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3304	2868	-436	-13,2%	3,3%	2,7%	-0,6
do 25 roku życia	23362	23723	361	1,5%	23,3%	22,7%	-0,6
które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	1326	1502	176	13,3%	1,3%	1,4%	0,1
długotrwale bezrobotne	32187	41570	9383	29,2%	32,1%	39,7%	7,6
powyżej 50 roku życia	20895	22541	1646	7,9%	20,8%	21,5%	0,7
bez kwalifikacji zawodowych	27570	28427	857	3,1%	27,5%	27,2%	-0,3
bez doświadczenia zawodowego	21022	21642	620	2,9%	21,0%	20,7%	-0,3
bez wykształcenia średniego	60367	62274	1907	3,2%	60,2%	59,5%	-0,7
niepełnosprawni	5547	6043	496	8,9%	5,5%	5,8%	0,3
Liczba bezrobotnych ogółem	100267	104694	4427	4,4%	100,0%	100,0%	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01.

- W 2010 r. (w porównaniu do roku 2009) prawie 2-krotnemu **zmniejszeniu uległa** liczba osób zwolnionych w ramach dokonywanych przez pracodawców **zwolnień grupowych**. Zwolnione zostały 2 093 osoby (w 2009 r. zwolnienia grupowe objęły 3 776 osób). Zwolnienia dokonywane były głównie w branży produkcji statków i konstrukcji pływających (12,4% ogółu), w produkcji odzieży roboczej (9,3%) oraz w produkcji maszyn specjalnego przeznaczenia (6,9%). Redukcje zatrudnienia znacznie częściej przeprowadzały przedsiębiorstwa z sektora prywatnego – z 46 zakładów zwolniono w tym okresie 1 761 pracowników (w sektorze publicznym 23 zakłady zwolniły 332 osoby).

- W okresie od stycznia do grudnia 2010 r. powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego zarejestrowały łącznie 178,7 tys. osób bezrobotnych, natomiast wyłączyły z ewidencji 174,3 tys. osób. Najczęstszym powodem wyłączeń były podjęcia pracy (68,2 tys. osób, tj. 39,1% ogółu wyłączeń; w tym większość, tj. 54,2 tys. osób z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (58,1 tys. osób, tj. 33,3% ogółu wyłączeń).

W ramach działań mających na celu aktywizację zawodową bezrobotnych w różnych formach wyłączono z ewidencji bezrobotnych **43,3 tys. osób** (w 2009 r. 36,9 tys. osób), w tym z powodu podjęcia działalności gospodarczej **4,4 tys. osób**, z powodu podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego **4,0 tys. osób** (w 2009 r. odpowiednio 3,7 tys. osób i 2,7 tys. osób). Dzięki wsparciu Funduszu Pracy powstało więc w województwie pomorskim ponad 8 tys. nowych miejsc pracy.

- W 2010 r. z **Funduszu Pracy** na programy na rzecz promocji zatrudnienia realizowane przez urzędy pracy województwa pomorskiego wydatkowano **283,5 mln zł** (o 34,1%; 72,1 mln zł więcej niż rok wcześniej). Wydatki te stanowiły 54,1% ogółu wydatków z Funduszu Pracy w Pomorskiem (w 2009 r. - 51,7%); 41,1% stanowiły zasiłki dla bezrobotnych; 4,7% pozostałe wydatki. Najwięcej środków na aktywizację bezrobotnych przeznaczono na sfinansowanie podjęć działalności gospodarczej przez bezrobotnego (80,7 mln zł), staży (72,4 mln zł) oraz na refundację pracodawcom kosztów zatrudnienia bezrobotnego (57,0 mln zł).

DIREKTOR URZĘDU
Artur
 Artur Adamczyk

W materiale wykorzystano:

1. *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w grudniu 2010 r., nr 12, 28.01.2011 r., Urząd Statystyczny w Gdańsku.*
2. *Publikacja Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2010 r., 13.01.2010 r., GUS.*
3. *Sprawozdania o rynku pracy: MGIP-01 i MPiPS-01.*
4. *Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy MPiPS-02.*

Opracowano w Zespole Badań i Analiz, Wydział Planowania, Badań i Analiz, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.
 Gdańsk, marzec 2011 r.